

Gecoördineerde aanpak “vindbaarheid openbare ruimten”

Beschrijving van de hoofdlijnen van het traject

Aanleiding

De verschillende bestaande (geo) basisregistraties (waaronder BAG, BGT en WOZ) vertonen tot nu toe (te) weinig samenhang. De registraties zijn op verschillende momenten en gescheiden van elkaar ontstaan en dat heeft er toe geleid dat gegevens over (nagenoeg) hetzelfde object (zoals gebouwen, wegen of openbare ruimten) verspreid zijn geraakt over verschillende registraties met elk hun eigen inhoud, bijhoudingsprocessen en ICT-systemen. Gemeenten als (mede)beheerder en gebruiker van deze registraties hebben daarom aangegeven de bestaande registraties in samenhang te willen doorontwikkelen tot een zogenaamde samenhangende objectenregistratie(SOR). Dit streefbeeld is intussen opgenomen in de BZK-ontwikkeling DiS Geo (doorontwikkeling in samenhang van de geo-registraties). Voor het realiseren van dit streefbeeld is het noodzakelijk stapsgewijs bestaande verschillen tussen basisregistraties weg te gaan werken.

Daarnaast zijn gemeenten en het programma Samenwerking Nationaal Wegen Bestand (NWB) al geruime tijd met elkaar in gesprek over het verbeteren van de aanlevering van informatie over wegen vanuit gemeenten aan het NWB. Op dit moment leveren ongeveer 120 gemeenten mutaties aan het NWB aan. Gemeenten stellen zich echter op het standpunt dat primair gebruik gemaakt moet worden van gegevens uit basisregistraties en dat in dit licht specifieke leveringen zoveel mogelijk beperkt moeten worden. Het programma NWB heeft intussen belangrijke stappen gezet om de bijhouding van het NWB zoveel mogelijk te baseren op het gebruik van gegevens uit primair de BAG en de BGT en secundair informatie uit de BRT. Bij het gebruiken van “straatnamen” uit deze registraties loopt het programma NWB aan tegen knelpunten in deze registraties die het niet mogelijk maken de registraties volledig als basis te hanteren.

Beide trajecten waren voor VNG Realisatie en het programma NWB aanleiding om na te gaan op welke wijze gemeenten en het programma NWB gezamenlijk op korte termijn concrete stappen kunnen gaan zetten in het wegwerken van de geconstateerde knelpunten. Gemeenten hebben hier net als andere gebruikers van het NWB belang bij. Het NWB wordt door gemeenten bijvoorbeeld gebruikt in verkeersmodellen, analyses van geluid en fijnstof, verkeersveiligheidsanalyses (allen vooral indirect omdat dergelijke onderzoeken vaak worden ingekocht) en ten behoeve van het vastleggen van locaties van incidenten. Daarnaast past deze actie naadloos in de wens van gemeenten om concrete en zichtbare stappen te gaan zetten in de doorontwikkeling van de geo-basisregistraties naar het

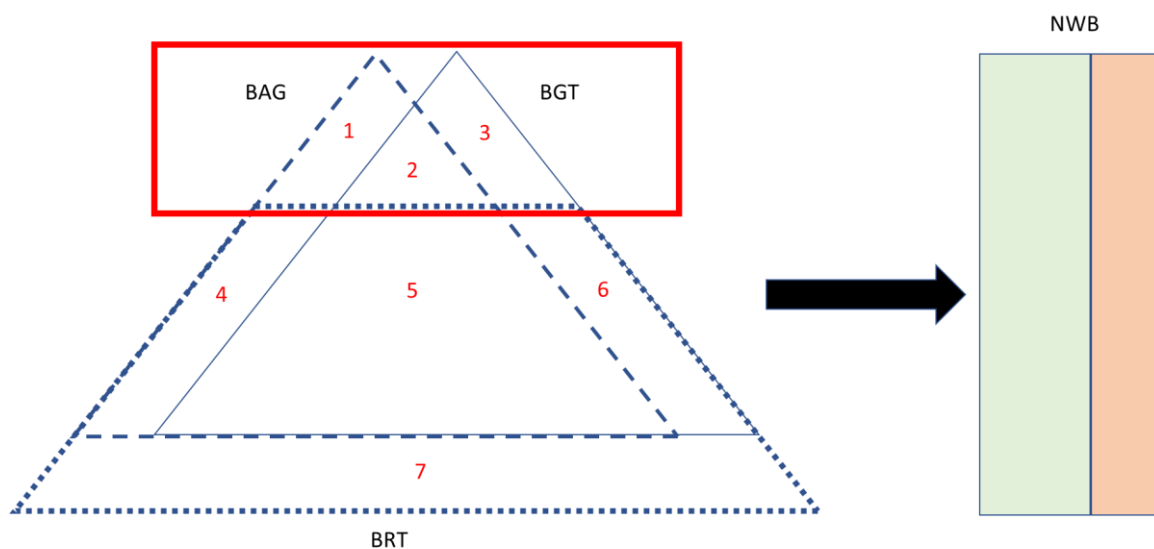
gemeentelijk streefbeeld van een samenhangende objectenregistratie en de eerste beelden die er intussen bestaan over de inhoud daarvan¹.

Een eerste analyse

VNG Realisatie heeft in samenwerking met het programma NWB en met hulp van enkele gemeenten eerst een korte analyse uitgevoerd naar de verschillende door het programma NWB geconstateerde knelpunten rondom “straatnamen”. Hiertoe is aan enkele gemeenten een door het programma NWB beschikbaar gesteld overzicht van door het NWB niet te traceren openbare ruimten aangeleverd. Gemeenten hebben deze (met een beperkte inspanning) geanalyseerd.

Het doel was te bepalen door middel van welke concrete aanvullende maatregelen gemeenten de basisregistraties verder zouden kunnen optimaliseren voor gebruik door het NWB en de doorontwikkeling richting een samenhangende objectenregistratie. En daarnaast om te bekijken of het wenselijk en mogelijk is om aanvullende (tijdelijke) afspraken te maken over oplossingen voor knelpunten die waarschijnlijk pas bij de doorontwikkeling van enkele geo-basisregistraties tot een samenhangende objectenregistratie kunnen worden opgelost.

De knelpunten bleken een grote verscheidenheid aan oorsprong te hebben, zowel aan de kant van de basisregistraties als aan de kant van het NWB. In de analyse is vooral gekeken naar knelpunten die voortkomen vanuit de voor dit vraagstuk relevante basisregistraties waarvan gemeenten (mede)bronhouder zijn (BAG en BGT)²:

¹ Hiervoor wordt vooral verwezen naar de uitgevoerde verkenningen rondom het thema wegen: <https://www.geobasisregistraties.nl/basisregistraties/documenten/rapport/2019/01/18/bevindingenrapportage-werkgroep-wegen-2018>

² Zie bijlage 1 voor een nadere uitleg over het in de figuur geschetste kader

Dit leverde (samengevat) de volgende daadwerkelijke knelpunten op:

- onjuistheden in de BAG (zoals onwaarschijnlijke naamgeving en verkeerde typering van openbare ruimten);
- behoeften waarvoor in de BAG op dit moment niet is voorzien (zoals het niet in de registratie beschikbaar zijn van -wel in straatnaambesluiten opgenomen- geometrie van openbare ruimten en het in de registratie aanwezig zijn van niet gerealiseerde openbare ruimten);
- onvolkomenheden in de aansluiting van BGT en BRT op de BAG (zoals actualiteitsverschillen, verkeerde schrijfwijzen en in de BGT missende openbare ruimte namen);
- onvolkomenheden aan de kant van het NWB (zoals mogelijke onjuiste interpretatie van de BAG bij openbare ruimten bij woonplaatsgrenzen en het in de eigen registratie nog aanwezig zijn van niet uit de basisregistraties afkomstige straatnamen).

Voor een aantal van deze knelpunten blijken door zowel gemeenten als het NWB binnen de huidige context van de basisregistraties oplossingen te kunnen worden gevonden. Een aantal knelpunten vraagt om (tijdelijke) aanvullende oplossingen. Hiermee wordt niet alleen de kwaliteit en het gebruik van de basisregistraties verder bevorderd, maar wordt ook een betekenisvolle stap gezet richting de (voorziene) samenhangende objectenregistratie.

De oplossingen voor de knelpunten zijn vertaald in een eerste aanzet voor een mogelijke vervolgaanpak. Kern daarvan is dat de BAG als de basis voor straatnamen wordt gezien. Omdat er een aantal vraagpunten bestonden rondom de BAG, zijn de resultaten van de analyse en de voorgestelde vervolgaanpak in het AO BAG BAO van 20 juni 2019 gepresenteerd. Het AO BAG BAO heeft daarbij aangegeven de aanpak te ondersteunen.

In dit document is de vervolgaanpak verder geconcretiseerd in een aantal daadwerkelijke door gemeenten en het programma NWB op te pakken activiteiten. Omdat deze activiteiten (deels) raken aan activiteiten zoals die onder meer vanuit Kwaliteitsmanagement BAG (Kadaster) en het Kwaliteitsmanagement BGT (SVB-BGT) worden opgepakt, wordt voor de uitvoering van de activiteiten samengewerkt met het kwaliteitsmanagement van beide basisregistraties.

De essentie van een gecoördineerde vervolgaanpak

Het is duidelijk dat gemeenten aan de slag moeten met het verder afstemmen van de gegevens in de verschillende basisregistraties. Het is daarbij echter wel belangrijk dat deze activiteiten als één geheel worden aangevlogen en niet (alleen) vanuit afzonderlijke trajecten. Anders bestaat het risico dat bepaalde activiteiten worden uitgevoerd die wellicht niet of handiger hadden kunnen worden uitgevoerd als in de uitvoering een andere volgorde van activiteiten was gekozen. Daarom wordt niet alleen aangegeven wat de bronhouders van de verschillende registraties moeten uitvoeren (zoals anders vanuit afzonderlijke projecten ook was gebeurd), maar wordt nadrukkelijk ook aangegeven met welke

activiteiten beter kan worden gewacht. Bijvoorbeeld omdat andere bronhouders parallel aan verbeteringen werken (of al hebben gedaan) waardoor bepaalde verschillen intussen zijn opgelost. Bepaalde onjuistheden komen namelijk in verschillende analyses terug. Dit vraagt om het gezamenlijk opereren vanuit een samenhangende aanpak, waarbij elk van de partijen uiteindelijk een deel van de concrete organisatie van specifieke activiteiten ter hand neemt.

Gemeenten hebben daarnaast aan VNG en VNG Realisatie aangegeven dat zij meer samenhang en prioritering aangebracht willen zien in de verschillende activiteiten die zij moeten uitvoeren op het gebied van geo-informatie. VNG Realisatie heeft hiervoor intussen een Meerjarige Activiteiten Planning Gemeentelijke Geo-informatie ([MAP GEO](#)) opgesteld waarin deze prioritering (ook van activiteiten gericht op de verbetering van kwaliteit) wordt aangebracht. Hierbij krijgen goed afgestemde activiteiten die ook daadwerkelijk leiden tot verbeteringen voor (gemeentelijke) gebruikers een hogere prioritering. In dat licht moet ook deze gecoördineerde aanpak voor “vindbaarheid openbare ruimten” worden gezien.

Enkele uitgangspunten voor de uitwerking van de verdere aanpak zijn dan ook:

- we organiseren het totaal aan activiteiten zodanig dat daarmee een onnodige of een inefficiënte uitvoering van werkzaamheden door gemeenten wordt voorkomen;
- we werken van groot naar klein: we lossen in een fase eerst de bekende grote verschilpunten op een samenhangende wijze op en werken dan in een volgende fase verder aan (een kleinere groep van) andere verschillen;
- we proberen door het aanbrengen van de samenhang in de aanpak te voorkomen dat onjuistheden in de ene registratie doorwerken naar de andere registratie;
- we organiseren de concrete verbeteringen binnen een fase zodanig dat de concrete activiteiten voor BAG, BGT en NWB elkaar zo weinig mogelijk beïnvloeden;
- we streven naar het zoveel mogelijk wegwerken van de verschillen, maar zijn ons ervan bewust dat er verschillende redenen zijn waarom er uiteindelijk (voorlopig) toch verschillen zullen blijven bestaan;
- we werken parallel aan dit verbetertraject aan (al dan niet tijdelijke) afspraken om herhaling te voorkomen ;
- de verbeteractiviteiten voeren we uit binnen de nu bestaande kaders (functies van de systemen en definities), maar we gebruiken de resultaten ook voor een concrete invulling van de verdere doorontwikkeling naar een objectenregistratie.

Met het werken van groot naar klein wordt bedoeld dat we met elkaar nu eerst de grote (bekende) verschillen gaan wegwerken. Denk hierbij aan het ontbreken van openbare ruimte labels in de BGT, terwijl de ligging van de openbare ruimte wel vanuit het NWB bekend is. Hierdoor wordt niet alleen een deel van de problematiek concreet opgelost, maar ontstaat er ook meer zicht op patronen die er aanwezig zijn in de dan nog bestaande verschillen. Op basis van deze patronen kunnen vervolgens aangescherpte verbeteracties worden geformuleerd . Hiermee zorgen we ervoor dat de bronhouders telkens op een gerichte wijze aan de slag zijn met het oplossen van het grootste gedeelte van de verschilpunten (in plaats

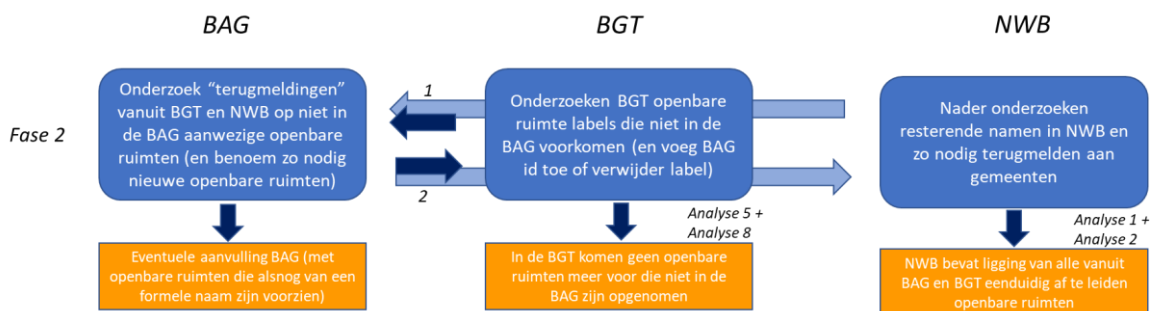
van het besteden van relatief veel tijd aan mogelijk zeer incidentele situaties). Als deze werkwijze in enkele iteraties (fasen) wordt uitgevoerd, dan resteren er naar verwachting uiteindelijk nog een beperkt aantal verschillen. Deze verschillen kunnen (door de overzichtelijkheid ervan) dan vervolgens op individuele basis worden opgelost.

Op basis van deze uitgangspunten bestaat de gecoördineerde aanpak in hoofdlijnen uit vier fasen, waarin telkens een onderscheid wordt gemaakt in activiteiten die door de bronhouders van de BAG, de bronhouders van de BGT en de beheerders van het NWB zouden moeten worden uitgevoerd:

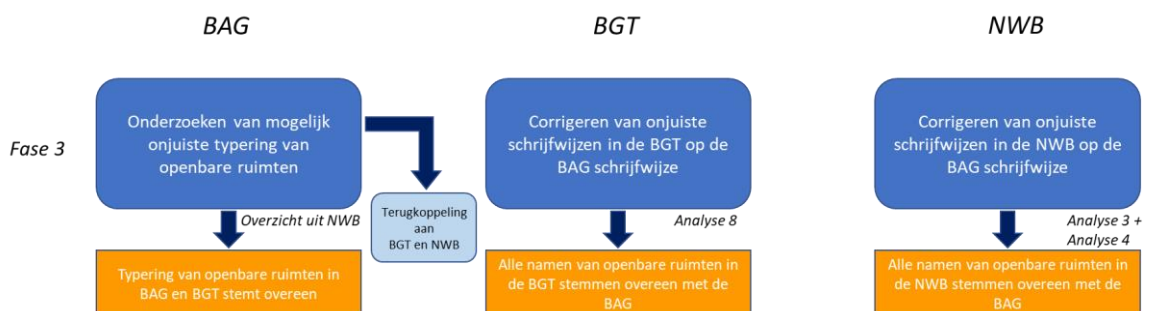
Fase 1 : wegwerken werkvoorraad bekende verschillen

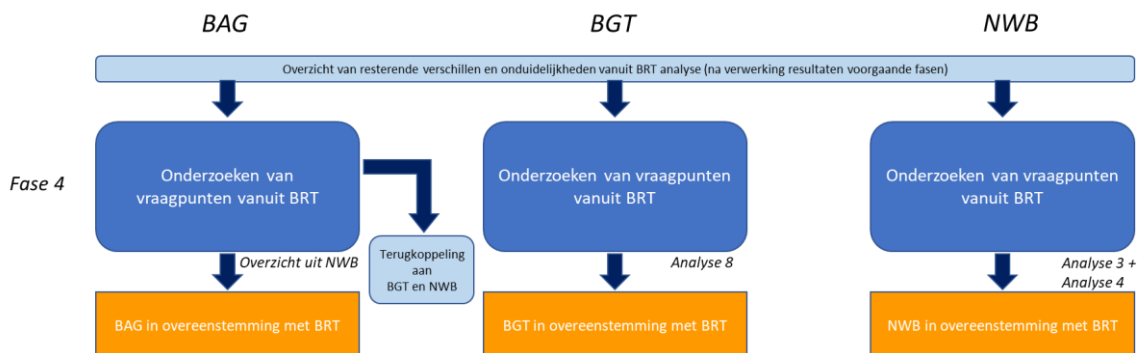
Fase 2 : wegwerken vervuiling in eigen registratie

Fase 3 : oplossen van enkele specifieke situaties

Fase 4 : onderzoeken en oplossen resterende verschillen met BRT

Nadere uitwerking van de gecoördineerde aanpak

Hieronder wordt gedetailleerder voor elk van de fasen aangegeven welke activiteiten worden voorzien en welke vervolgacties in enkele van de genoemde situaties van gemeenten worden verwacht.

Fase 1 : wegwerken werkvoorraad bekende verschillen

Deze fase is erop gericht om werkvoorraden ten aanzien van de vindbaarheid van openbare ruimten in zowel de BAG, de BGT als het NWB weg te werken. Het gaat om gevallen die naar voren zijn gekomen in enkele uitgevoerde analyses³. Op basis daarvan kan reeds in grote mate worden aangegeven wat de aard is van de uit te voeren handelingen. De aanpak is hierbij zodanig opgezet dat medewerkers van BAG, BGT en NWB elk voor zichzelf aan de slag gaan met die gevallen waar primair hun verantwoordelijkheid ligt. Gevallen waarbij eerst onderzoek door de BAG beheerder moet plaatsvinden zijn daarbij reeds uitgefilterd uit de werkvoorraad van de BGT beheerder. De resultaten van de werkzaamheden van de BAG beheerder komen daarbij zoveel mogelijk via de reguliere kanalen terecht bij de BGT beheerder en de NWB beheerder, zodat ook zij deze resultaten direct kunnen verwerken. Uitkomst van deze fase moet zijn dat de verschillen tussen BAG, BGT en NWB aanzienlijk zijn teruggebracht. Hierdoor ontstaat een overzichtelijke situatie voor de uitvoering van de tweede fase.

³ In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de analyses waarvan voor het opstellen van dit voorstel gebruik is gemaakt

Uitwerking activiteiten BAG-beheerder

Er is een landelijk overzicht beschikbaar van ruim 4000 openbare ruimten uit de BAG waarvan niet is te achterhalen wat de ligging is van de openbare ruimte (situatie 1 oktober 2019). In deze lijst zijn per gemeente de betreffende openbare ruimten opgenomen alsmede de datum van het brondocument (om het uitzoekwerk te vergemakkelijken). Aan gemeenten wordt via KM BAG gevraagd om van deze lijst de situaties in de eigen gemeente te onderzoeken. Uit een proef onder enkele gemeenten is gebleken dat de benodigde tijd per geval varieert, maar gemiddeld tussen een half uur en maximaal enkele uren bedraagt. Op basis van dezelfde proef mag worden verwacht dat dit de meest voorkomende situaties zijn:

- Er kan geen weg worden gevonden bij een openbare ruimte, omdat er geen sprake is van een openbare ruimte van het type weg (bijvoorbeeld omdat er sprake is van een water, en terrein of een administratief gebied). In die gevallen wordt van de BAG-beheerder gevraagd om de typering van de openbare ruimte in de BAG te corrigeren door middel van een ambtelijke verklaring.
- Er is sprake van een door de gemeente benoemde openbare ruimte, maar deze openbare ruimte is (nog) niet gerealiseerd. Openbare ruimten van na 1 januari 2018 worden hierbij niet aan gemeenten voorgelegd, omdat hiervan verwacht mag worden dat deze nog niet zijn gerealiseerd en daarom ook niet in de BGT voorkomen. Voor de andere openbare ruimten moet worden nagegaan of er wellicht intussen een andere situatie is ontstaan of dat zeker is dat de openbare ruimte niet meer zal worden gerealiseerd. In die gevallen dient de gemeente een procedure te starten om deze openbare ruimten in te trekken en deze openbare ruimten in de BAG historisch te maken. In alle andere gevallen is in het AO BAG BAO landelijk als richtlijn afgesproken dat openbare ruimten die na een periode van 5 jaar na benoeming nog niet zijn gerealiseerd als actuele openbare ruimten uit de BAG moeten worden verwijderd. Ook in die gevallen moet de gemeente een procedure starten om deze openbare ruimten in te trekken en deze openbare ruimten in de BAG historisch te maken. Intrekking gebeurt door middel van een formeel besluit en niet door middel van een ambtelijke verklaring. Het verdient aanbeveling de verschillende te verwijderen openbare ruimten op te nemen in een verzamelbesluit tot intrekking van de openbare ruimten.
- De gemeente kan op basis van een eerste onderzoek niet bepalen waarom een openbare ruimte in de BAG is opgenomen. De gemeente kan er dan voor kiezen om ook voor deze openbare ruimten een procedure te starten om deze openbare ruimten in te trekken en deze openbare ruimten in de BAG historisch te maken (zie voorgaande punt). Indien een gemeente uitgebreider onderzoek wil doen naar de aanwezigheid van de openbare ruimte, dan is het de bedoeling dat de gemeente deze openbare ruimte in onderzoek plaatst (in BAG 1.0 door het object in onderzoek te plaatsen en in BAG 2.0 door alle attributen in onderzoek te plaatsen). Hiervoor geldt de gebruikelijke maximale onderzoekstermijn van zes maanden.

Het is de bedoeling dat het NWB van bestaande openbare ruimten (die niet zullen worden ingetrokken) een terugkoppeling van de ligging ontvangt. Gemeenten kunnen van deze openbare ruimte de ligging doorgeven (middels een pdf van het straatnaambesluit, een shape file of in een andere vorm) door deze te mailen aan nwb@rws.nl. De ligging zal ook aan de BGT beheerder moeten worden doorgegeven voor verwerking in de BGT (voor zover de geometrie daarin aanwezig is). Gemeenten kunnen hiervoor uiteraard hun eigen werkwijze kiezen. Een van de mogelijke werkwijzen is om de aan het NWB geleverde straatnaambesluiten ook aan de BGT beheerder beschikbaar te stellen.

Voor de monitoring van dit traject wordt gemeenten gevraagd om na het uitvoeren van het onderzoek in de aangeleverde spreadsheet aan te geven of en welke vervolgstappen zijn of worden gezet. Deze aangevulde spreadsheet kan naar KM BAG worden gemaild.

Direct voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering zal door VNG Realisatie en KM BAG een definitieve instructie voor gemeenten worden opgesteld.

Uitwerking activiteiten BGT-beheerder

De activiteiten van de BGT-beheerder richten zich op een groot aantal niet in de BGT terug te vinden (wel in de BAG voorkomende) openbare ruimten, waarvan de ligging vanuit het NWB wel bekend is. Het gaat hier landelijk om ruim 10.000 openbare ruimten (op 1 juli 2019). Hier is de werkwijze dat de BGT beheerders het bestand van de NWB gebruiken om voor deze openbare ruimten alsnog BAG labels toe te voegen aan de bijbehorende wegdelen. De BGT beheerders ontvangen hiervoor vanuit SVB-BGT een overzicht van de openbare ruimten die het betreft. Van deze openbare ruimten wordt ook de lijngeometrie vanuit het NWB aangeleverd, zodat de BGT beheerders deze kunnen gebruiken voor het eenvoudig traceren van de betreffende wegdelen. Door deze werkwijze kan veel zoektijd door gemeenten worden voorkomen, omdat de ligging van deze openbare ruimten vanuit het NWB dus al bekend is en deze al door verschillende afnemers van het NWB wordt gebruikt.

Uitwerking activiteiten NWB-beheerder

Het NWB beschikt nog over een werkvoorraad van circa 9.000 weg te werken verschillen (op 1 juli 2019). Hiervan gaat het in circa 4.500 gevallen om openbare ruimten die niet in het NWB zijn opgenomen, maar wel in de BGT voorkomen. De ligging van deze openbare ruimten is dus bekend en dient uitsluitend nog in het NWB te worden opgenomen. Het programma NWB is intussen begonnen met het wegwerken van deze werkvoorraad.

Een ander deel van de door het NWB weg te werken verschillen betreft openbare ruimten waarvan de ligging onbekend is. Het gaat hierbij om een deel van de werkvoorraad van ruim 4000 gevallen (op 1 juli 2019) als die waarover de BAG beheerder beschikt. Door de activiteiten van de BAG-beheerder tijdens deze fase van het traject zal gedurende deze fase

voor een deel van deze openbare ruimten alsnog duidelijk worden of het concrete openbare ruimten betreft. Onjuiste, onjuist getypeerde en niet bestaande openbare ruimten zullen als gevolg van deze activiteiten immers uit de BAG verdwijnen.

Fase 2 : wegwerken vervuiling in eigen registratie

In deze fase worden de overige in de BGT en het NWB aanwezige “openbare ruimten” onderzocht, die niet in de BAG aanwezig zijn. Deze activiteit wordt pas na afloop van de eerste fase uitgevoerd, om de werkdruk voor de BAG beheerders te beperken en omdat de verwachting is dat na het doorvoeren van de mutaties uit de eerste fase er een beter zicht ontstaat op de aard van de dan overgebleven “openbare ruimten”. Hierbij vindt er eerst een onderzoek plaats in het kader van respectievelijk BGT en NWB naar de herkomst van de “openbare ruimten”, reeds zichtbare omissies waarvoor de BAG beheerders niet hoeven te worden benaderd en pas in laatste instantie een “terugmelding” naar de BAG beheerder over het eventueel ontbreken van openbare ruimten in de BAG. Deze fase moet er in resulteren dat de resterende “openbare ruimten” in de BGT en NWB van hetzij een BAG aanduiding zijn voorzien, hetzij uit de registratie zijn verwijderd (BGT) of als NWB aanduiding zijn opgenomen (NWB). Uitkomst van deze fase moet zijn dat de verschillen tussen BAG, BGT en NWB nog verder zijn teruggebracht of duidelijk als een specifieke categorie zijn geparkeerd (NWB).

Uitwerking activiteiten BAG-beheerder

In deze fase zullen vanuit de BGT beheerders en de beheerders van het NWB verzoeken worden ontvangen voor het doen van een onderzoek naar het al dan niet formeel bestaan van bepaalde straatnamen. Deze verzoeken moeten worden beschouwd als terugmeldingen op de BAG. Het is niet noodzakelijk om deze straatnamen als geconstateerde objecten in de BAG op te nemen, maar wel om onderzoek te doen naar de vraag of deze straten in het verleden als zodanig officieel benoemd (en dus missen in de BAG). In het geval hiervan sprake is (en een straatnaambesluit in het verleden dus ten onrechte niet in de BAG is opgenomen), dan wordt de openbare ruimte volgens de gebruikelijke procedures alsnog in de BAG opgenomen. Ook is het mogelijk dat geconstateerd is dat het wenselijk is de aangeleverde straatnaam alsnog te formaliseren. Ook dan worden de gebruikelijke procedures voor het vaststellen van de naam van de openbare ruimte doorlopen en wordt de openbare ruimte volgens de gebruikelijke procedures alsnog in de BAG opgenomen. Het is natuurlijk ook mogelijk dat een straatnaam niet als officiële straatnaam zal worden erkend. In dat geval wordt aan de BGT beheerder en/of beheerder van het NWB teruggekoppeld dat er geen sprake zal zijn van een openbare ruimte conform de BAG en kunnen deze andere registraties de onjuiste informatie uit hun registraties verwijderen.

Uitwerking activiteiten BGT-beheerder

In de BGT zijn openbare ruimte labels opgenomen die niet in de BAG voorkomen. Volgens de voorschriften rondom de BGT zou daarvan geen sprake mogen zijn. De BGT-beheerder zal in deze fase deze openbare ruimte labels onderzoeken. Indien er sprake is van duidelijke onjuistheden (zoals duidelijk niet bestaande namen of duidelijkheid dat er geen sprake is van formele naamgeving), dan zullen de betreffende openbare ruimte labels uit de BGT worden verwijderd. Indien onduidelijk is of er sprake is van een formele straatnaam, zal de betreffende naam voor onderzoek aan de BAG-beheerder worden voorgelegd. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek van de BAG beheerder wordt alsnog een correcte verwijzing naar de BAG opgenomen of worden de gegevens over de openbare ruimte uit de BGT verwijderd.

Uitwerking activiteiten NWB-beheerder

De activiteiten van het NWB in deze fase richt zich primair op “namen van openbare ruimten” die niet in de BAG zijn opgenomen, niet in de BGT zijn opgenomen, maar wel in het NWB voorkomen. De analyseresultaten geven aan dat het hier om bijna 15.000 gevallen gaat (op 1 juli 2019). Het NWB zal voor deze straatnamen zoveel mogelijk nagaan wat de herkomst is van deze straatnamen. In veel gevallen gaat het om straatnamen die in het verleden wel door gemeenten zijn aangeleverd. In dat geval zal aan de gemeente het verzoek worden gedaan om deze straatnamen te onderzoeken. De resultaten daarvan zullen worden verwerkt (opname van de correcte BAG koppeling dan wel verwijdering van de straatnaam). Voor straatnamen in het NWB die niet van gemeenten afkomstig zijn, zal worden onderzocht in hoeverre mogelijk sprake is van kleine vergissingen (zoals formele gelijkende straatnamen die in het bestand aanwezig zijn). Deze zullen worden gecorrigeerd. Ook kan het verschil het gevolg zijn van het feit dat wegvakken worden opgeknipt bij woonplaatsgrenzen en vervolgens niet alle koppelingen juist zijn gelegd. Straatnamen waarvan de oorsprong niet kan worden achterhaald zullen uit het formele gedeelte van het NWB worden verwijderd (maar voorsnog NWB intern beschikbaar blijven in het kader van mogelijk noodzakelijk gebruik in de volgende analysestappen).

Fase 3 : oplossen van enkele specifieke situaties

In deze fase wordt een aantal (na het oplossen van de voorgaande verschillen) nog resterende specifieke verschillen of onjuistheden opgelost. Een gedeelte van deze verschillen betreft situaties die slechts in een zeer gering aantal gemeenten voorkomt. In onderling overleg tussen VNG Realisatie en KM BAG of KM BGT wordt bekeken of het zinvol is hiervoor een specifieke (individuele) actie te starten. In enkele gevallen kan een dergelijke actie mogelijk al parallel met eerdere fasen plaatsvinden. Ook het NWB kan mogelijk enkele van de geconstateerde onjuistheden al gedurende de eerdere fasen corrigeren.

Uitwerking activiteiten BAG-beheerder

Op basis van de bestaande inzichten gaat het ten aanzien van de BAG in deze fase met name om het controleren van resterende mogelijk in de BAG onjuist opgenomen typering van openbare ruimten (zoals wijknamen die als weg zijn getypeerd en niet uniforme omgang met typering van de namen van bruggen). Door de activiteiten in de eerste fase is de omvang van deze groep mogelijk al iets is afgenomen omdat bepaalde openbare ruimten bij het onderzoek naar niet vindbare openbare ruimten al van een andere typering zijn voorzien of in onderzoek zijn geplaatst. Vanuit de op dit moment uitgevoerde analyses valt te verwachten dat er daarnaast nog sprake is van een aantal situaties waarbij de openbare ruimten in de BAG en de BGT aan verschillende typen objecten zijn gerelateerd (op basis van de beschikbare gegevens zou het op 1 juli 2019 landelijk gaan om ongeveer 400 gevallen). Aan de BAG beheerders wordt gevraagd deze openbare ruimten te onderzoeken en de typering van de openbare ruimte in de BAG zo nodig te corrigeren door middel van een ambtelijke verklaring.

Uitwerking activiteiten BGT-beheerder

Naast niet in de BGT vindbare openbare ruimten, is vanuit de uitgevoerde analyses geconstateerd dat er in de BGT sprake is van een aantal “schoonheidsfoutjes”. Het gaat hierbij onder meer om niet BAG conforme schrijfwijze van openbare ruimten in de BGT (waaronder het volledig in hoofdletters opgenomen zijn van namen openbare ruimten, kleine schrijfwijzeverschillen en sterk gelijkende maar afwijkende straatnamen). Ook is er sprake van diakriet-verschillen, waarvan nog zal moeten worden onderzocht in hoeverre de repertoires van de diakrieten wel hetzelfde zijn of er sprake is van beperkingen in de gebruikte technische componenten. Van de BGT-beheerder wordt gevraagd de (via het kwaliteitsdashboard beschikbaar te stellen) verschillen te onderzoeken en in overeenstemming te brengen met de voorschriften hierover vanuit de BGT. In de regel zal dit betekenen dat de schrijfwijze uit de BAG dient te worden opgenomen.

Uitwerking activiteiten NWB-beheerder

Ook in het NWB is sprake van kleine verschillen ten opzichte van de BAG. De NWB beheerder zal deze verschillen uiterlijk in deze fase corrigeren. Het gaat met name om een niet BAG conforme schrijfwijze in het NWB (waaronder kleine schrijfwijzeverschillen en sterk gelijkende maar afwijkende straatnamen).

Fase 4 : onderzoeken en oplossen resterende verschillen met BRT

Vanuit de BRT worden er regelmatig verschilanalyses uitgevoerd ten aanzien van de namen van openbare ruimten tussen de BAG, de BGT, Open Street Maps en het NWB om

straatnamen op te nemen in de BRT. Er blijkt daarbij sprake van een groot aantal verschillen. Veel van deze verschillen betreft dezelfde verschillen als die in het kader van dit traject zoveel mogelijk worden opgelost. Op basis van de bestaande beelden is het echter aannemelijk dat ook na het doorvoeren van alle correcties er nog steeds sprake zal zijn van verschillen in straatnamen tussen deze registraties en de BRT. Deze verschillen gaan vooral over de onjuiste toekenning van namen aan straten door registratiefouten. In het NWB zijn er bijvoorbeeld wegvakken die een juiste naam uit de BAG hebben, maar waarbij de naam aan een verkeerd wegvak is gekoppeld. Een ander al eerder gesignaleerd vraagstuk betreft bijvoorbeeld het verschil in schrijfwijze van gemeentegrens overschrijvende wateren⁴.

In deze laatste fase worden ook resterende relevante verschillen ten opzichte van de BAG nader onderzocht en waar mogelijk opgelost. Er is voor gekozen om dat pas in de laatste fase te doen om het traject overzichtelijk en behapbaar te houden. Na het oplossen van de verschillen in de eerdere fasen is het immers eenvoudiger om patronen te achterhalen in de dan nog resterende verschillen ten opzichte van de BAG (zie uitgangspunten voor de aanpak). Op dit moment is de aanpak voor deze fase nog niet concreet uitgewerkt. Dat zal later in het traject plaatsvinden. De verwachting is echter dat zowel de BAG-beheerders, als de BGT-beheerders als de beheerders van het NWB signalen vanuit de BRT zullen moeten onderzoeken en zo nodig corrigeren. Het is daarbij de bedoeling dat wijzigingen die voortkomen vanuit de BAG ook direct in de BGT en het NWB worden verwerkt.

Tenslotte

Parallel aan dit traject wordt door het programma NWB samen met VNG Realisatie en enkele gemeenten onderzocht op welke wijze de aanlevering van nieuwe openbare ruimten (waaraan geen huisnummers zijn gelegen) aan het NWB structureel kan worden vormgegeven. Hiermee wordt voorkomen dat er opnieuw verschillen gaan ontstaan tussen de registraties. Hierbij wordt er eerst een tussenoplossing ontwikkeld als een tussenstap op weg naar een structurele oplossing voor dit vraagstuk in het kader van de ontwikkeling van een samenhangende objectenregistratie.

Op dit moment wordt bij de tussenoplossing gedacht aan een proces waarin gemeenten voor deze openbare ruimten na het vaststellen daarvan een afschrift van het straatnaambesluit aan het NWB mailen via nwb@rws.nl. Gemeenten zouden hiertoe dit adres kunnen opnemen in de standaardverzendlijst die zij hanteren voor straatnaambesluiten. Deze werkwijze zal dan ook in de praktijkhandleiding BAG worden opgenomen. De verwachting bestaat dat hiermee een groot gedeelte van de nieuwe straatnamen kan worden afgevangen. Deze straatnamen zijn dan in elk geval voor iedereen via het NWB vindbaar.

⁴ Hierover heeft naar aanleiding van een bespreekpunt in het GI Beraad op 1 juli 2019 overleg plaatsgevonden, waarbij is afgesproken dat er vanuit landelijke gebruikers (waaronder de BRT) aan gemeenten een lijst beschikbaar wordt gesteld van situaties waar deze problematiek zich voordoet. Deze lijst is nog niet beschikbaar.

In die gevallen waarin (vanuit bestandsanalyses) blijkt dat er toch verschillen zijn ontstaan, zal vanuit het NWB op individueel niveau contact worden gezocht met de betreffende gemeente. Voor eventuele andere geconstateerde verschillen zal gebruik worden gemaakt van het reguliere proces van terugmelden. Het is de bedoeling dat bij de verdere doorontwikkeling naar de samenhangende objectenregistratie een definitieve oplossing wordt vormgegeven, waardoor het verzenden van straatnaambesluiten niet langer nodig is.

Organisatie van het traject

Rol van de betrokkenen

Het traject wordt georganiseerd op een wijze zoals die vanuit gemeenten uiteindelijk ook in het kader van de objectenregistratie als werkwijze wordt beoogd: partijen zetten zelf (onderling) stappen als het gaat om zaken die niet raken aan de keten (zoals ICT-systemen, informatiemodellen of wet- en regelgeving). In het kader van dit traject gaat het primair om een traject dat gemeenten en het NWB willen uitvoeren. Aan het kwaliteitsmanagement van de BAG en de BGT wordt gevraagd om de activiteiten te ondersteunen, omdat het traject ook bijdraagt aan de doelstellingen die vanuit kwaliteitsmanagement worden nagestreefd. Hierbij is elk van de partijen vanuit een specifieke rol bij het traject betrokken.

VNG Realisatie treedt op als vertegenwoordiger van het gemeentelijk werkveld (vanuit de eerder genoemde opgave om meer samenhang en prioritering in de gemeentelijke werkzaamheden aan te brengen) en coördineert (vanuit die hoedanigheid en haar directe betrokkenheid bij het komen tot een samenhangende objectenregistratie) de samenhang van de verschillende activiteiten die door de andere partijen in het traject worden uitgevoerd. Dit betekent concreet het organiseren van periodieke afstemmingsoverleggen tussen alle betrokken partijen, het onderhouden van contacten met de verschillende partijen en het afgestemd houden van de activiteiten op actuele ontwikkelingen rondom de objectenregistratie. *VNG Realisatie* gebruikt voor de communicatie richting gemeenten het kennisnetwerk Gemeentelijk Geo-Beraad, de door het GGB georganiseerde voor- en najaarsbijeenkomsten en de reguliere kanalen van *VNG Realisatie* (website en nieuwsbrief).

Kwaliteitsmanagement BAG (Kadaster) ondersteunt de verbetertrajecten in het BAG spoor door het inzetten van de reguliere middelen voor kwaliteitsmanagement voor dit traject. Concreet betekent dit initiële communicatie richting de BAG beheerders, het leveren van de verschillenlijst aan gemeenten als bijlage bij het servicebericht KM BAG en het (beperkt) navragen bij gemeenten waarbij er geen enkele voortgang lijkt te zijn. Ook kan informatie worden verstrekt tijdens de intervisiebijeenkomsten en via de serviceberichten KM BAG. In de latere fasen zullen soms enkele specifieke contacten met gemeenten noodzakelijk zijn.

Kwaliteitsmanagement BGT (SVB-BGT) ondersteunt op vergelijkbare wijze de verbetertrajecten in het BGT spoor door het inzetten van de reguliere middelen voor kwaliteitsmanagement voor dit traject. De in dit plan genoemde activiteiten zijn daarbij

feitelijk een verdere concretisering van een aantal reeds voorziene kwaliteitsverbeteringsacties. Ook hier betekent de ondersteuning concreet initiële communicatie richting de BGT beheerders, het (beperkt) navragen bij gemeenten waarbij er geen enkele voortgang lijkt te zijn en het zo nodig aanjagen van het oplossen van enkele specifieke fouten in de BGT. Kwaliteitsmanagement BGT coördineert ook het beschikbaar komen van de juiste informatie voor gemeenten om gericht bepaalde verschillen weg te werken. In principe wordt hierbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het kwaliteitsdashboard voor de BGT. Voor het verstrekken van informatie kan desgewenst ook gebruik gemaakt worden van de regionale BGT informatiebijeenkomsten en de nieuwsbrief SVB-BGT.

Het programma NWB is verantwoordelijk voor het doorvoeren van alle wijzigingen in het NWB. Het gaat daarbij zowel om het wegwerken van werkvoorraden en onjuistheden in de eigen registratie, als het verwerken van de resultaten van de verbetertrajecten in de andere sporen. Daarnaast heeft het NWB een verantwoordelijkheid om gedurende de loop van het traject structurele mechanismen voor het op peil houden van de kwaliteit te gaan inregelen (gebruikmaken van terugmeldingen en het maken van structurele afspraken met gemeenten over het aanleveren van informatie over de ligging van bepaalde openbare ruimten). Tenslotte heeft het NWB ook een rol in het uitvoeren van verschillende analyses om de voortgang van het traject te monitoren.

Voor meer informatie over dit traject kunt u contact opnemen met
Marcel Rietdijk (themacoördinator basisregistraties en geo-informatie, VNG Realisatie):
marcel.rietdijk@vng.nl

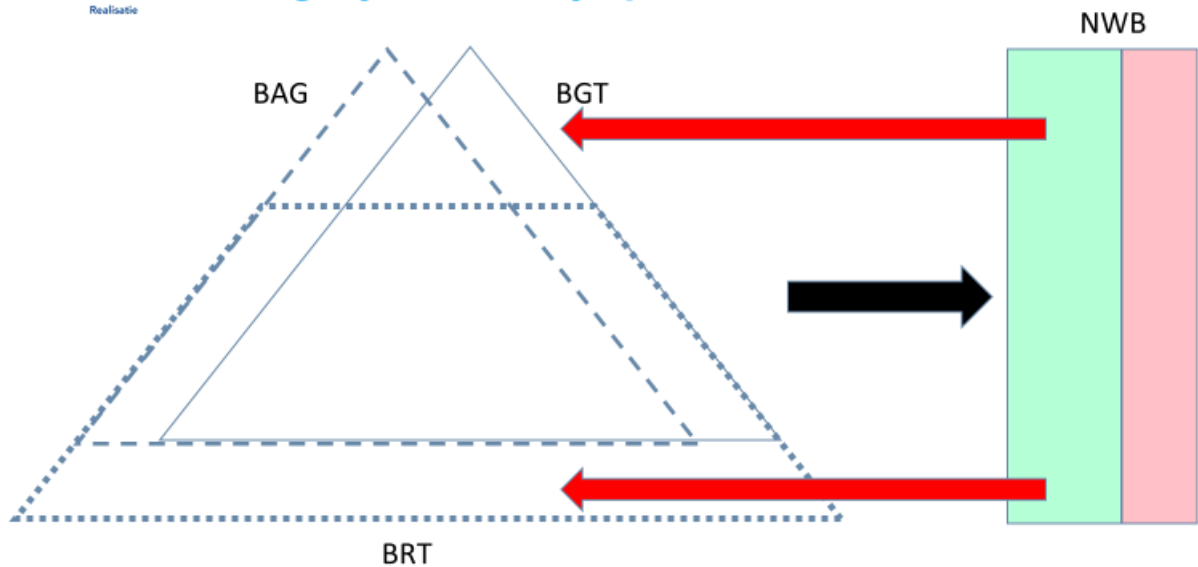
Dit traject wordt uitgevoerd in samenwerking met het programma Nationaal Wegenbestand (NWB), kwaliteitsmanagement BAG (Kadaster) en kwaliteitsmanagement BGT (SVB-BGT)

NATIONAAL _ _ _
WEGENBESTAND

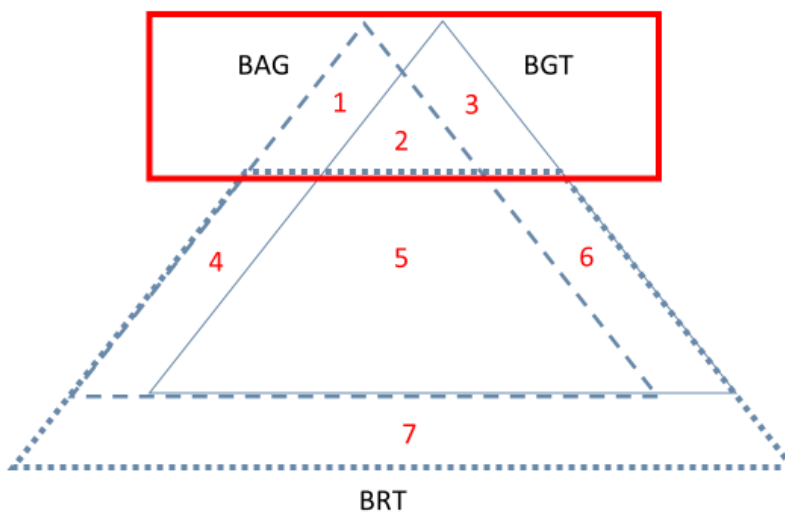

Bijlage 1 : uitleg kader en verschilgroepen

VNG De mogelijkheden bij openbare ruimten

VNG Wat lijkt er aan de hand (openbare ruimten)?

- 1 = nieuwe straten
- 2 = actualiteit BRT
- 3 = fout in BGT
- 4 = label mist in BGT
- 5 = consistent
- 6 = fout in BGT
- 7 = niet formele straat

VNG Onjuistheden in de BAG

- Er komen verschillende mogelijke onjuistheden in de BAG aan het licht:
 - Onwaarschijnlijke situaties (zoals openbare ruimte met de naam “tijdelijke straat” of “nummer”)
 - Openbare ruimten van het type weg die overduidelijk niet van het type weg zijn (zoals namen van bossen, terreinen en wijken)

Naam	Tijdelijke straat 1
Type	Weg
Status	Naamgeving ingetrokken
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	18-09-2014
Einddatum	
Documentdatum	18-09-2014
Mutatiedatum	18-09-2014
Documentnummer	Corsanr.14/22842

Naam	Almeerderhout
Type	Weg
Status	Naamgeving uit
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	22-07-2009
Einddatum	
Documentdatum	16-02-1984
Mutatiedatum	03-02-2010
Documentnummer	45193/27202

VNG Zaken waar in de BAG niet in is voorzien

- Geometrie openbare ruimten zonder nummeraanduidingen, waarvan sommigen wel en sommigen niet op alternatieve wijze zijn te traceren
- Openbare ruimten die formeel zijn benoemd maar (ook na jaren) nog steeds niet zijn gerealiseerd en dus voor gebruikers tot onduidelijkheid leiden

Naamgeving uitgegeven: 2010
Luchtfoto: 2019

Onjuistheden in de aansluiting BAG - BGT

- Een groot gedeelte van de verschillen betreft in de afgelopen 2 jaar benoemde openbare ruimten; dit actualiteitsverschil tussen BGT en BAG is niet zonder meer op te lossen
- Maar ook:
 - Verkeerde schrijfwijze overgenomen in de BGT (Roijaaldreef versus Royaaldreef)
 - Stegen, achterpaden, voetpaden en fietspaden die niet in de BGT zijn opgenomen

Zaken die aan de kant van de gebruiker liggen

- Sommige zaken lijken uitval, maar betreft situaties die in de BAG correct zijn opgenomen maar mogelijk door andere basisregistraties en gebruikers niet juist worden geïnterpreteerd of lastig toepasbaar zijn:
 - Nummeraanduidingen in woonplaats A aan een openbare ruimte in woonplaats B
 - Openbare ruimten met dezelfde naam die doorlopen in een andere woonplaats (en in de BAG dus twee openbare ruimten zijn, maar soms anders geschreven)
- Sommige straatnamen zijn opgenomen in de registratie van de gebruiker, maar zijn niet formeel benoemd en zullen dus ook niet in de BAG voorkomen:
 - Voorbeelden hiervan zijn zandpaden en fietspaden die in de volksmond een naam hebben (en soms een informeel bordje) maar geen formele benoeming; deze zouden als "tijdelijke straatnaam" in NWB opgenomen moeten zijn, maar zijn dat mogelijk niet altijd

Bijlage 2 : beschikbare analyses

Voor het opstellen van deze notitie is gebruik gemaakt van onderstaande analyses (met peildatum 1 juli 2019). Voor het traject wordt gewerkt met de peildatum 1 oktober 2019.

1. bagMAopnwb: ORL's met adressen op NWB (interne NWB "openbare ruimten")
2. bagZAopnwb: ORL's zonder adressen op NWB (interne NWB "openbare ruimten")
3. 201907bagnietinnwbMAvindbaarinbgt: ORL's met adres uit BAG die niet in NWB voorkomen maar wel in BGT (werkvoorraad productie NWB)
4. 201907bagnietinnwbZAvindbaarinbgt: ORL's zonder adres uit BAG die niet in NWB voorkomen maar wel in BGT (werkvoorraad productie NWB)
5. 201907bagvoor2018opbgt: ORL's uit BAG t/m 31-12-2017 (dus ontdaan van straten die waarschijnlijk nog niet zijn aangelegd) op de BGT
6. 201907bagvoor2018nietinbgtopnwb: ORL's uit BAG t/m 31-12-2017 (dus ontdaan van straten die waarschijnlijk nog niet zijn aangelegd) die niet in BGT voorkomen maar wel in het NWB gevonden kunnen worden
7. 201907bgtypeverschilbag: ORL's uit BAG van type weg van t/m 31-12-2017 (dus ontdaan van straten die waarschijnlijk nog niet zijn aangelegd) die niet als weg voorkomen in de BGT maar als een ander type
8. 201907bgtopbag: ORL's van type weg uit BGT die niet in de BAG voorkomen
9. 201907bagtypeverschilbgt: ORL's in de BGT die in de BAG een ander type hebben

In die analyses worden telkens vergelijkbare categorieën van verschillen onderscheiden:

- I. Betekenis _U: orl niet gevonden
- II. Betekenis _M: orl exact gevonden
- III. Betekenis _H: orl gevonden maar in hoofdletters geschreven (= 1 van de namen is geheel in hoofdletters)
- IV. Betekenis _J: orl gevonden maar orl is anders geschreven (namen die zouden kunnen matchen zoals Jacobstraat en Jacobsstraat, maar ook Jaagpad en Jaagstraat) waaronder ook false positives
- V. Betekenis _S: orl gevonden maar afwijkende schrijfwijze zoals leestekens, hoofd-kleine letters (Het pad - het Pad)
- VI. Betekenis _D: ORL is hetzelfde maar verschil in diakrieten

Dat levert voor de verschillende analyses globaal het volgende resultaat op:

	ORL niet gevonden (U)	ORL exact gevonden (M)	ORL in hoofdletters gevonden (H)	ORL anders geschreven gevonden (J)	ORL andere leestekens gevonden (S)	ORL andere diakrieten gevonden (D)	Totaal
bagMAopnwb	2.050	235.225		201	55	4	237.535
bagZAopnwb	8.632	19.006		762	49	5	28.454
201907bagnietinnwbMAvindbaarinbgt	431	1.608		2	7	2	2.050
201907bagnietinnwbZAvindbaarinbgt	4.738	3.827	9	41	16	1	8.632
201907bagvoor2018opbgt	14.889	245.209	600	742	671	120	262.231
201907bagvoor2018nietinbgtopnwb	4.278	10.473		112	26		14.889
201907bgtypeverschilbag	14.646	224	1	15	3		14.889
201907bgtopbag	3.624	247.710	665	787	911	131	253.528
201907bagtypeverschilbgt	14.717	110	1	55	6		14.889